

NÁVRH INAUGURAČNEJ KOMISIE

(celkové zhodnotenie uchádzačky doc. Mgr. Martiny Ivanovej, PhD., inauguračnou komisiou)

(Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR č. 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor a Zásad habilitačného konania o udelenie titulu docent a vymenúvacieho konania za profesora na Prešovskej univerzite v Prešove¹)

1. VYHODNOTENIE PLNENIA KRITÉRIÍ UCHÁDZAČKY PODĽA MATERIÁLOV DODANÝCH UCHÁDZAČKOU (pedagogická a vedecká činnosť)

Pedagogická činnosť uchádzačky

Doc. Mgr. Martina Ivanová, PhD., pôsobí v akademickom prostredí kontinuálne 21 rokov. Vedecko-pedagogický titul docent získala pred siedmimi rokmi. Vedie prednášky aj semináre vo všetkých troch stupňoch vysokoškolského štúdia; jej doménou boli a sú predmety zamerané na gramatiku slovenského jazyka, predovšetkým syntax a morfológiu, ale aj všeobecnú jazykovedu, komplexnú jazykovú analýzu, korpusovú a kognitívnu lingvistiku. Doteraz viedla 24 diplomových a 32 záverečných bakalárskych prác z oblasti svojho hlavného pedagogického zamerania, ale aj pragmalingvisticky a štylisticky zamerané práce. Podieľa sa na garancii študijných programov všetkých troch stupňov vysokoškolského štúdia v študijnom programe mediálne štúdiá. Bola školiteľkou dvoch študentiek v 3. stupni štúdia, ktoré svoje štúdium ukončili úspešnou obhajobou dizertačných prác (v r. 2014 a 2017); momentálne je školiteľkou jednej študentky doktorandského štúdia. Intenzívne pracuje ako oponentka kvalifikačných prác na všetkých stupňoch (dovedna 99 posudkov) vrátane rigorózných, dizertačných a habilitačných prác. Doc. Ivanová je spoluautorkou, resp. autorkou troch vysokoškolských učebníc: *Kapitoly z lexikológie (Lexikálna syntagmatika a viacslovné pomenovania)*, 2013; *Syntax slovenského jazyka* (prvé vydanie 2011; druhé upravené a doplnené vydanie 2016).

Vedeckovýskumná a expertízna činnosť uchádzačky

Ústredným bodom rozsiahlej vedeckovýskumnej práce uchádzačky je problematika slovesa a jeho viacrozmerné skúmanie. Celkové zameranie vedeckovýskumnej práce je však širšie, sústredené na súčasný slovenský jazyk a všeobecnolingvistické otázky. Sú to hlavne syntaktické a valenčné výskumy, výskumy týkajúce sa morfológie a slovotvorby, modálnosti a evidenciality, kognitívnej a korpusovej lingvistiky, ako aj výskum viacslovných pomenovaní. Uchádzačka sa intenzívne venovala a venuje lexikografickej práci. Takto boli zacielené aj vedeckovýskumné úlohy podporované inštitucionálne grantovými projektmi, v ktorých bola a je uchádzačka vedúcou riešiteľkou (2) a spoluriešiteľkou (13). Celkovo ich bolo 15; z toho 10 grantov VEGA (v dvoch pôsobila ako vedúca riešiteľka), jeden projekt

¹ vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR č. 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor a Zásad habilitačného konania o udelenie titulu docent a vymenúvacieho konania za profesora na Prešovskej univerzite v Prešove (ďalej len „vyhláška“)

APVV (riešiteľka), dva projekty European Science Foundation COST a jeden medzinárodný projekt koordinovaný zo zahraničia. Doc. Ivanová je autorkou, resp. spoluautorkou dovedna 13 monografií a kapitol v monografiách. Sumárna štatistika jej vedeckovýskumných výstupov zahŕňa 130 jednotiek, z ktorých je 107 vedeckých a odborných prác. Uchádzačka sa venovala a venuje editorskej, recenznej a prehľadovej činnosti. Jej vedecká práca pomáha zaplňať biele miesta poznania slovenčiny a inšpiruje tvorbu ďalších bádateľov, čoho dokladom je aj 364 evidovaných ohlasov, z toho 90 v zahraničí (40 ohlasov registrovaných v databázach Web of Science a Scopus).

Vedeckú orientáciu doc. Ivanovej dokumentujú aj vystúpenia na domácich (38) a zahraničných (21) konferenciách a seminároch v podobe pozvaných a prihlásených prednášok a referátov, ako aj domáca a zahraničná prednášková činnosť.

Za najvýznamnejšie výsledky vedeckého výskumu možno v súlade s uchádzačkou pokladať práce venované ústrednému bodu jej vedeckého skúmania – slovesu. Ide o monografie *Modálnosť a modálne verbá v slovenčine* (2017), *Valencia statických slovies* (2006), *Sloveso vo svetle kognitívnej gramatiky* (v spoluautorstve, 2013), jej spoluúčasť na tvorbe *Slovníka koreňových morfémov slovenčiny* a vedúcu úlohu pri tvorbe *Valenčného slovníka slovenských slovies na korpusovom základe* (2014), no obdivuhodný poznávaco-inšpiratívny prínos je prítomný v celej jej vedeckovýskumnej tvorbe.

Doc. Ivanová predložila doklad o vlastnej vedeckej škole, ktorú prezentuje v troch základných smeroch: ako nadväzovanie na prešovskú lingvistickú školu, ako jej rozvíjanie formou tímovej spolupráce v domácich aj internacionálnych projektoch, ako aj formou spolupráce so študentmi všetkých stupňov štúdia a diferencovane na rozličných úrovniach, vo forme záverečných a predovšetkým dizertačných prác.

Nezanedbateľnú časť práce doc. Ivanovej predstavuje jej pôsobenie v orgánoch a organizáciách domáceho aj medzinárodného akademického života. Je členkou redakčných rád prestížnych slovenských lingvistických časopisov (Slovenská reč, Jazykovedný časopis), členkou viacerých medzinárodných vedeckých spoločností, vrátane Slovenskej jazykovednej spoločnosti, v ktorej pôsobí ako predsedníčka jej prešovskej pobočky. Je členkou odborových komisií doktorandských študijných programov slovenský jazyk, všeobecná jazykoveda a mediálne štúdiá na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove.

Za svoju vedeckovýskumnú prácu bola doc. Ivanová niekoľkokrát odmenená: je nositeľkou Ceny Literárneho fondu za spoluautorstvo publikácie *Slovník koreňových morfémov slovenčiny* (2006); Ceny rektora Prešovskej univerzity v Prešove za spoluautorstvo publikácie *Slovník koreňových morfémov slovenčiny* (2006), ako aj za redakciu univerzitného časopisu NaPulze (2010) a viacnásobnou nositeľkou Ceny dekana FF PU za publikácie *Valencia statických slovies* (2007), *Syntax slovenského jazyka* (2012), *Sloveso vo svetle kognitívnej gramatiky* (2014), *Kvalitatívne a kvantitatívne aspekty tvorenia slov v slovenčine* (2016), *Vybrané aspekty valencie verb v slovenčine* (2018).

Doc. Mgr. Martina Ivanová, PhD., vo vzájomnej symbióze a na vysokej kvalitatívnej úrovni prepája vedeckovýskumnú, vzdelávaciu, organizačnú a reprezentačnú činnosť

vysokoškolského učiteľa. **Kritériá na vymenovanie za profesora stanovené Prešovskou univerzitou v Prešove v plnej miere splňa a vo väčšine prípadov prekračuje alebo vysoko prekračuje.**

K vedeckovýskumnej a pedagogickej práci uchádzačky podali odporúčanie traja uznávaní odborníci, a to: Univ. Prof. Dr Björn Wiemer z Univerzity Johanna Gutenberg v Mainzi (Nemecko), prof. Laura Janda z Univerzity v Tromsø (Nórsko) a prof. dr. hab Zofia Zaron z Varšavskej univerzity.

2. ZÁVERY OPONENTSKÝCH POSUDKOV K ŽIADOSTI

Na habilitačné/inauguračné konanie uchádzačky doc. Mgr. Martiny Ivanovej, PhD., posudky vypracovali:

prof. PhDr. Juraj Dolník, DrSc. – záver posudku:

Odporúčam, aby doc. M. Ivanovej, PhD., po úspešnom inauguračnom konaní a po splnení všetkých vysokoškolskou legislatívou predpísaných podmienok bol udelený akademický titul profesor v odbore habilitačného konania a inauguračného konania slovenský jazyk a literatúra.

prof. PhDr. Jana Sokolová, CSc. – záver posudku:

Odporúčam, aby menovanej doc. Mgr. Martine Ivanovej, PhD., po úspešnom inauguračnom konaní a po splnení všetkých vysokoškolskou legislatívou predpísaných podmienok, bol udelený akademický titul profesor v odbore habilitačného konania a inauguračného konania slovenský jazyk a literatúra.

prof. PhDr. Juraj Vaňko – záver posudku:

Odporúčam, aby doc. Mgr. Martine Ivanovej, PhD., po úspešnom inauguračnom konaní a po splnení všetkých vysokoškolskou legislatívou predpísaných podmienok bol udelený akademický titul profesor v odbore habilitačného konania a inauguračného konania slovenský jazyk a literatúra.

3. ODBORNÉ POSÚDENIE INAUGURAČNEJ PREDNÁŠKY

Inauguračná prednáška doc. Mgr. Martiny Ivanovej, PhD., s názvom *Vybrané aspekty valencie verb v slovenčine* si stanovila tri základné ciele: (i) predstaviť špecifiká tzv. prešovskej valenčnej školy po roku 2000, postulované najmä v prácach *Valencia statických slovies* (Ivanová, 2006), *Valenčný slovník slovenských slovies na korpusovom základe* (Ivanová et al., 2014), *Eventuality semantics in Slovak light verb constructions* (Ivanová – Kyseľová, 2016), *Medzi konaním a dianím. Sémantické aspekty verba a valencia* (Kyseľová, 2017) a *Vybrané aspekty valencie verb v slovenčine* (Ivanová et al., 2017); (ii) explanať teoreticko-metodologické východiská prezentované v týchto prácach v nadväznosti na

výskumné impulzy z oblasti kognitívnej lingvistiky, konštrukčnej lingvistiky, udalostnej sémantiky a i., a to najmä otázky súvisiace so sémantickými aspektmi (intenčnou štruktúrou) vetných štruktúr (koncept sémantickej roly, vzťah medzi významom verba a jeho doplneniami, vzťah medzi sémantickou a syntaktickou stránkou vetných štruktúr, význam sémantickej klasifikácie verb); (iii) poukázať na presahy valenčnej teórie smerom k pragmatickým aspektom fungovania vety. Sústredila sa na vybrané aspekty rozvíjania valenčnej teórie po r. 2000 s dvoma základnými úlohami zameranými na potrebu modifikovať niektoré interpretácie prijaté vo *Valenčnom slovníku slovenských slovies* pri príprave jeho revidovaného vydania (1998) aj prostredníctvom empirickej verifikácie cez korpusové dáta a na nutnosť precizovať teoreticko-metodologické východiská valenčnej teórie. Spôsob prehodnocovania, explanácie a teoreticko-metodologického rámcovania valenčnej teórie ilustrovala z pohľadu dvoch vybraných aspektov, a to problematiky sémantickej klasifikácie slovies a problematiky sémantických rolí. Interpretovala spôsob klasifikácie verb v trojrovinnom modeli sémantická makroskupina – sémantická mikroskupina – konkrétne verbum a jeho prepojenosť na vymedzenie sémantických rolí a poukázala na ďalšie výskumné problémy riešené v tomto rámci (otázka sémantiky verba a jeho selekčných reštrikcií pri vyjadrení participantov, úloha tzv. konštrukčného významu pri tzv. idiomatických významoch). V druhej časti sa sústredila na otázku vzťahu medzi teóriou valencie a pragmatickou rovinou, a to analýzou dvoch javov: lexikálne nevyjadreného objektu a substitúcií situačných aktantov, aby tak poukázala na to, ako sa vo valenčných teóriách pertraktuje vzťah medzi sémantickou a pragmatickou rovinou.

Uchádzačka vo svojej inauguračnej prednáške preukázala svoju vedecko-pedagogickú spôsobilosť, ako aj schopnosť podať veľmi zložité lingvistické problémy zrozumiteľným a prístupným spôsobom.

Inauguračná komisia hodnotí inauguračnú prednášku uchádzačky z teoreticko-metodologického hľadiska (aj v prepojení slovackistického a všeobecnolingvistického pohľadu, ďalších výskumných potencií, ako aj impulzov pre didaktickú aplikáciu) vysoko pozitívne.

Prednáška, vystupovanie, ako aj fundované reakcie na podnety z posudkov a z vedeckej rozpravy opätovne potvrdili, že uchádzačka spĺňa požiadavky na vymenovanie za profesorku.

4. NÁVRH NA VYMENOVANIE UCHÁDZAČKY ZA PROFESORKU V ODBORE HABILITAČNÉHO KONANIA A INAUGURAČNÉHO KONANIA SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Na základe uvedeného inauguračná komisia predkladá **predsedníčke vedeckej rady** tento návrh a **odporúča** Vedeckej rade Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove **schváliť návrh na vymenovanie uchádzačky doc. Mgr. Martiny Ivanovej, PhD., za profesorku** v odbore habilitačného konania a inauguračného konania **slovenský jazyk a literatúra**.

Miesto a dátum: Prešov, 24. septembra 2020

Predsedačka inauguračnej komisie:	Podpis:
prof. PhDr. Daniela Slančová , CSc.	prítomná
Členovia inauguračnej komisie:	
prof. PaedDr. Ľubomír Kralčák , PhD.	prítomný
prof. PhDr. Slavomír Ondrejovič , DrSc.	ospravedlnený
prof. dr hab. Krystyna Waszaskowa	ospravedlnená – účasť dištančnou formou
Oponenti:	
prof. PhDr. Juraj Dolník , DrSc.	ospravedlnený – účasť dištančnou formou
prof. PhDr. Juraj Vaňko , CSc.	ospravedlnený – účasť dištančnou formou
prof. PhDr. Jana Sokolová , CSc.	prítomná

Pozn.:

V zmysle Opatrenia dekana 2020 č. 5 sa v krízovej situácii habilitačné a vymenúvacie konania na FF PU v Prešove konajú v odôvodnených prípadoch kombinovanou formou spojením prezenčnej a dištančnej formy prostredníctvom videokonferencie.